

AANBOD WATERLEIDING MAATSCHAPPIJ
"NOORD-WEST-BRABANT"

Legionella-onderzoek in gezondheidssector werpt vruchten af

De N.V. Waterleiding Maatschappij "Noord-West-Brabant" (WNWB) heeft na haar aanbod vorig najaar aan alle gezondheidsinstellingen in haar verzorgingsgebied om de drinkwaterinstallatie te controleren op de aanwezigheid van Legionellabacteriën dit voorjaar bij vier van de 53 deelnemende instanties de bacterie gevonden. Momenteel loopt bij 15 instellingen nog een onderzoek. Het aanbod omvatte ook een beoordeling van de waterinstallatie op omstandigheden die hebben geleid of zouden kunnen leiden tot het ontstaan van een Legionellaprobleem inclusief een advies voor verbeteringen.

Het onderzoeksaanbod sluit aan op het advies van de Inspectie voor de Gezondheidszorg aan de gezondheidsinstellingen in juli 1997. Daarbij is aangedrongen op preventieve maatregelen en op kwaliteitsborging met het oog op het voorkomen van Legionellabesmetting. Dit tegen de achtergrond van de twee gevallen van 'veteranenziekte' ofwel Legionellose (een soort longontsteking) met dodelijke afloop in de afgelopen jaren, na besmetting in een sauna en een ziekenhuis.

De noodzaak van het Legionellaonderzoek wordt onderstreept door de eigen waarneming van WNWB-medewerkers bij reguliere herinspecties dat warmwatersystemen in gezondheidsinstellingen vaak op een te lage temperatuur zijn afgesteld waardoor de Legionellabacterie zich kan ontwikkelen. Bij bemonstering die naar aanleiding van een

dergelijke constatering ad hoc is uitgevoerd, bleek inderdaad in enkele gevallen sprake van een Legionellabesmetting.

Primaire response

De Waterleiding Maatschappij "Noord-West-Brabant" heeft in eerste instantie 99 gezondheidsinstellingen aangeschreven. Hiervan reageerden er 53. Vijf daarvan bleken te beschikken over kleinschalige individuele warmwatervoorzieningen voor de diverse wooneenheden. Bij de overige 48 instellingen zijn dit voorjaar 62 grootschaligere warmwatersystemen beoordeeld en bemonsterd door WNWB-medewerkers. De monsters zijn geanalyseerd door Waterleidinglaboratorium Zuid in Breda.

Legionella in vier instellingen

In vier van de onderzochte instellingen (8,33 procent) zijn Legionellabacteriën aangetroffen. In drie gevallen was er sprake van een totale besmetting en in één geval van een puntbesmetting. Direct na het constateren van de besmetting is telefonisch contact opgenomen met de verantwoordelijke medewerkers en zijn maatregelen aanbevolen om de besmetting op korte termijn te bestrijden. Deze maatregelen omvatten met name het verhogen van de temperatuur en het afspuien van alle tappunten. Bij uitgebreide herbemonstering bleek in twee instellingen nog steeds sprake te zijn van een puntbesmetting. De oorzaak daarvan was dat de warmwaterinstallatie niet op alle tappunten was afgespuid.

Legionellagevoelige manco's

Tijdens de bemonstering zijn de temperaturen gecontroleerd van het in- en uitgaande water van het warmwatertoestel en van het water uit de diverse tappunten. Alle 62 onderzochte warmwatersystemen zijn beoordeeld op de doelmatigheid ten aanzien van de preventie van Legionellabesmetting. Daarbij is vooral aandacht besteed aan de lengte van de uittapleidingen, de temperatuurinstelling, het warmteverlies en de circulatie.

In een groot aantal gevallen zijn manco's geconstateerd ten aanzien van het func-

tioneren en de instelling van de installaties zoals onjuist ingestelde of niet goed functionerende mengventielen, onvoldoende circulatie in afgetakte leidingen, slecht functionerende thermometers met als gevolg onjuiste temperatuurinstellingen, niet goed functionerende pompen, te lage temperatuurinstellingen, visuele verontreiniging van het water in de warm water-systemen, installaties met te lange uittapleidingen en installaties met veel warmteverlies.

Rapportage aan de klant

De resultaten van het onderzoek zijn met de medewerkers van de betrokken instelling besproken. Vervolgens ontvingen de onderzochte instellingen een rapportage van de bevindingen, inclusief de uitslag van de monsterneming en adviezen voor verbeteringsmaatregelen ter preventie van een Legionellabesmetting in de toekomst.

Omdat de controle van warmwatersystemen op Legionellagevaar niet behoort tot de primaire verantwoordelijkheid van een waterleidingbedrijf, brengt de WNWB voor deze dienstverlening kosten in rekening. Deze bedragen 150 tot 175 gulden per monster, exclusief BTW en de kosten voor eventueel benodigd vervolgonderzoek.

Follow-up

Optimale preventieve en curatieve maatregelen ter bestrijding van besmetting sluiten niet uit dat Legionellabacteriën zich alsnog ontwikkelen. Daarom biedt de Waterleiding Maatschappij "Noord-West-Brabant" aan de gezondheidsinstellingen aan een periodieke herhalingscontrole te verzorgen met het oog op de kwaliteitsborging waarop de Inspectie voor de Gezondheidszorg aandringt. Inmiddels maken reeds 44 instellingen gebruik van deze periodieke controle. De gezondheidsinstellingen die op de eerste mailing niet reageerden, zijn nogmaals benaderd met een brief waarin de resultaten van het onderzoek bij de collega-instellingen zijn weergegeven. Naar aanleiding hiervan loopt nu in 15 instellingen alsnog een Legionella-onderzoek.

Zwembaden, sauna's en campings beschikken veelal eveneens over warmwaterinstallaties waarin zich Legionellaproblemen kunnen voordoen. De WNWB heeft ook deze bedrijven schriftelijk benaderd voor controle en beoordeling van de warmwaterinstallatie. De response uit deze sector was echter zeer gering.

Voor nadere informatie kan contact opgenomen worden met de heer B. Bekkers van de afdeling Technische Verbruikerszaken van de Waterleiding Maatschappij "Noord-West-Brabant": (076) 572 74 77.

Het Waterleidinglaboratorium Zuid in Breda

